

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9414 af 02/07/2020 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 18-20 om sygedagpenge - beskæftigelseskrav - løsarbejder - arbejdsgiverperiode

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-62360

Ankestyrelsens principmeddelelse 18-20 om sygedagpenge - beskæftigelseskrav - løsarbejder - arbejdsgiverperiode

Principmeddelelsen fastslår

En løsarbejder har ret til sygedagpenge fra kommunen i de første 30 kalenderdage fra første fraværsdag (arbejdsgiverperioden), når pågældende opfylder beskæftigelseskravet i forhold til kommunen og ikke modtager løn under sygdom eller sygedagpenge fra sin arbejdsgiver for samme periode.

Almindelige lønmodtagerforhold

Når en sygemeldt lønmodtager opfylder beskæftigelseskravet i forhold til sin arbejdsgiver, har pågældende som udgangspunkt ikke ret til sygedagpenge fra kommunen i arbejdsgiverperioden, selvom lønmodtageren også opfylder beskæftigelseskravet i forhold til kommunen. Arbejdsgiveren er forpligtet til at udbetale løn under sygdom eller sygedagpenge i arbejdsgiverperioden.

Kommunen kan dog overtage udbetalingsforpligtelsen fra arbejdsgiveren i de tilfælde, hvor ansættelsesforholdet ophører af andre grunde end lønmodtagerens sygdom i arbejdsgiverperioden.

Efter udløbet af arbejdsgiverperioden er retten til sygedagpenge fra kommunen betinget af, at lønmodtageren opfylder beskæftigelseskravet i forhold til kommunen.

Løsarbejdere

Tilsvarende regel om, at kommunen overtager udbetalingsforpligtelsen i arbejdsgiverperioden, er ikke lovfastsat for så vidt angår løsarbejdere. En løsarbejder er ansat fra gang til gang og er dermed ikke i et løbende ansættelsesforhold. Derfor vil perioder uden beskæftigelse hos en arbejdsgiver eller rådighed i en arbejdsløshedskasse betragtes som fravær fra arbejdsmarkedet.

En arbejdsgiver er efter sygedagpengeloven alligevel forpligtet til at udbetale løn under sygdom eller sygedagpenge til en løsarbejder i arbejdsgiverperioden, uanset at der er en afbrudt tilknytning i otte ugers perioden, såfremt løsarbejderen tidligere har været beskæftiget hos arbejdsgiveren og den samlede beskæftigelse hos denne arbejdsgiver udgør mindst 74 timer inden for de seneste otte uger. Retten til sygedagpenge fra arbejdsgiveren er yderligere betinget af, at løsarbejderen er i arbejde hos arbejdsgiver på den dag, hvor sygdommen indtræder, eller at løsarbejderen var på arbejde sidste arbejdsdag før første fraværsdag og skulle have været på arbejde den dag, hvor sygefraværet begynder.

Hvis en løsarbejder opfylder dette særlige beskæftigelseskrav i forhold til sin arbejdsgiver, er arbejdsgiveren alene forpligtet til at udbetale løn under sygdom eller sygedagpenge for de dage, hvor løsarbejderen havde planlagte vagter i arbejdsgiverperioden. Der kan være dage i arbejdsgiverperioden, hvor løsarbejderen ikke har planlagte vagter og derfor ikke har ret til løn under sygdom eller sygedagpenge fra sin arbejdsgiver.

For at en løsarbejder kan opnå ret til sygedagpenge fra kommunen, må løsarbejderen opfylde beskæftigelseskravet i forhold til kommunen. Hvis beskæftigelseskravet i forhold til kommunen er opfyldt, indtræder retten til sygedagpenge fra lønmodtagerens første fraværsdag eller første fraværsdag efter, at retten til udbetaling af løn eller sygedagpenge fra arbejdsgiveren er ophørt.

Kommunen skal derfor udbetale sygedagpenge til en løsarbejder, der opfylder beskæftigelseskravet, for de dage i arbejdsgiverperioden, hvor pågældende ikke havde planlagte vagter.

I den konkrete sag var den sygemeldte at betragte som løsarbejder og dermed ansat fra gang til gang. Den sygemeldte var på arbejde dagen før første fraværsdag og skulle have arbejdet den dag, hvor sygefraværet begyndte. Den sygemeldte havde desuden i de seneste otte uger før første fraværsdag arbejdet mere end 74 timer hos den pågældende arbejdsgiver. Den sygemeldte opfyldte derfor det særlige beskæftigelseskrav som løsarbejder i forhold til sin arbejdsgiver.

Den sygemeldte var i en aktuel beskæftigelse på tidspunktet for sin sygemelding og havde desuden inden for de seneste seks afsluttede kalendermåneder forud for første fraværsdag arbejdet mindst 40 timer i hver måned. Den sygemeldte opfyldte derfor beskæftigelseskravet i forhold til kommunen.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at den sygemeldte havde ret til sygedagpenge fra sin arbejdsgiver for de dage i arbejdsgiverperioden, hvor den sygemeldte havde planlagte vagter. Derudover vurderede Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, at kommunen skulle udbetale sygedagpenge for de dage i arbejdsgiverperioden, hvor den sygemeldte ikke havde planlagte vagter. Efter arbejdsgiverperiodens udløb skulle kommunen udbetale sygedagpenge.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Sagen blev behandlet principielt for at afklare, hvad der gælder for den situation, hvor en løsarbejder både opfylder beskæftigelseskravet i forhold til sin arbejdsgiver og kommunen. Det skulle i den forbindelse afklares, om kommunen i de første 30 kalenderdage fra første fraværsdag er forpligtet til at udbetale sygedagpenge for de dage, hvor den sygemeldte ikke havde planlagte vagter hos sin arbejdsgiver.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om sygedagpenge, senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 107 af 2. februar 2020,

- § 30, stk. 1, om arbejdsgiverperioden og arbejdsgivers pligt til at udbetale sygedagpenge.
- § 30, stk. 2, om beskæftigelseskravet i forhold til arbejdsgiver ved uafbrudt beskæftigelse som lønmodtager.
- § 30, stk. 4, om det særlige beskæftigelseskrav i forhold til arbejdsgiver som løsarbejder.
- § 31, om ophør af arbejdsgivers forpligtelse til at udbetale løn under sygdom eller sygedagpenge, samt kommunens overtagelse af arbejdsgivers udbetalingsforpligtelse.

- § 32, stk. 1, nr. 1, om beskæftigelseskravet i forhold til kommunen som lønmodtager.
- § 33, nr. 1 og nr. 2, om tidspunktet for ret til sygedagpenge fra kommunen.

Praksis

Gældende:

Følgende principmeddelelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

100-15: En lønmodtager skal for at opfylde beskæftigelseskravet både have en aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet og i en længere periode forud for første fraværsdag have haft en tilknytning til arbejdsmarkedet. Efter sygedagpengeloven har en lønmodtager ret til sygedagpenge fra kommunen, hvis pågældende forud for første fraværsdag er i aktuel beskæftigelse og har været beskæftiget i mindst 240 timer inden for de seneste 6 afsluttede kalendermåneder og i mindst 5 af disse har været beskæftiget i minimum 40 timer i hver.

Lønmodtageren anses for at være i aktuel beskæftigelse på første sygedag, når pågældende er i et ansættelsesforhold i arbejdsretlig forstand denne dag. Det betyder, at en person, som bliver syg dagen efter, at ansættelsen hos arbejdsgiveren er ophørt, ikke vil være omfattet af bestemmelsen.

Vejledninger

Vejledning nr. 9300 af 25. juni 2008 om sygedagpenge, som ændret ved cirkulære nr. 9298 af 23. juni 2009 om ændring af vejledning om sygedagpenge,

- Punkt 31.2.

Den konkrete afgørelse

Du har klaget over X kommunens afgørelse om afslag på sygedagpenge. X kommune afgjorde sagen den 27. november 2019.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du havde ret til sygedagpenge ved din sygemelding fra den 16. oktober 2019.
- Du opfyldte beskæftigelseskravet i forhold til din arbejdsgiver.
- Du opfyldte beskæftigelseskravet i forhold til kommunen.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen skal undersøge hvilke dage, du havde planlagte vagter i de første 30 kalenderdage fra din første fraværsdag (arbejdsgiverperioden).

Din arbejdsgiver skal udbetale løn under sygdom eller sygedagpenge for de dage i arbejdsgiverperioden, hvor du havde planlagte vagter ved sygefraværets begyndelse. Kommunen skal udbetale sygedagpenge for de dage, hvor du ikke havde planlagte vagter i arbejdsgiverperioden.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at du havde ret til sygedagpenge ved din sygemelding fra den 16. oktober 2019.

Vi vurderer, at du var løsarbejder og dermed ansat fra gang til gang.

Vi vurderer alligevel, at du opfyldte det særlige beskæftigelseskrav i forhold til din arbejdsgiver som løsarbejder.

Det fremgår i den forbindelse, at du var på arbejde dagen inden, at du blev syg, og at du desuden skulle have været på arbejde den dag, hvor sygefraværet begyndte. Du havde derudover arbejdet mere end 74 timer inden for de seneste otte uger hos din arbejdsgiver.

Vi vurderer derudover, at du opfyldte beskæftigelseskravet i forhold til kommunen som lønmodtager i en aktuel beskæftigelse på tidspunktet for din sygemelding. Du havde inden for de seneste seks afsluttede kalendermåneder forud for første fraværsdag arbejdet mindst 40 timer om måneden.

For så vidt angår udbetalingen af sygedagpenge, vurderer vi, at din arbejdsgiver alene skal udbetale løn under sygdom eller sygedagpenge for de dage i de første 30 kalenderdage fra første fraværsdag (arbejdsgiverperioden), hvor du ved sygefraværets begyndelse allerede havde planlagte vagter. Kommunen skal udbetale sygedagpenge for de dage, hvor du ikke havde planlagte vagter i arbejdsgiverperioden.

Vi vurderer endelig, at kommunen skal udbetale sygedagpenge efter arbejdsgiverperioden.

Hvad er afgørende for resultatet

Du blev sygemeldt fra den 16. oktober 2019 på grund af et psykisk sammenbrud.

Ved vurderingen af, hvorvidt du skulle betragtes som løsarbejder, lægger vi vægt på oplysningerne i din ansættelseskontrakt. Det fremgår heraf, at din ansættelse startede, når du mødte ind og sluttede efter hvert endt tilkald. Der var ikke noget fast vagtskema og tildeling af vagter ville ske ved pludseligt opstået behov, herunder ved sygdom og lignende. Du havde derudover ret til at sige nej til vagter, og du var ikke forpligtet til at stå til rådighed mellem to tilkald. Endelig fremgår det, at ansættelsesforholdet kunne ophæves fra dag til dag.

På baggrund af ovenstående vurderer vi, at du var ansat fra gang til gang som løsarbejder og dermed ikke var i en løbende ansættelse.

Vi henviser til Ankestyrelsens principmeddelelse 100-15. Principmeddelelsen fastslår, at der skal foretages en konkret og individuel vurdering, hvor der blandt andet kan lægges vægt på oplysningerne i ansættelseskontrakten, herunder om der er aftalt en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid, og om der er aftalt et opsigelsesvarsel. Der kan endvidere lægges vægt på, hvordan og for hvor lang tid fremtidigt arbejde planlægges, samt om arbejdsgiveren er forpligtet til at tilbyde vagter, og om vikaren har pligt til at modtage tilbud om vagter.

Sygedagpenge fra din arbejdsgiver

Ved vurderingen af, at du opfyldte beskæftigelseskravet i forhold til din arbejdsgiver som løsarbejder, lægger vi vægt på oplysningerne i den fremsendte vagtplan. Det fremgår i den forbindelse, at du var på arbejde sidste arbejdsdag før første fraværsdag, dvs. den 15. oktober 2019. Du skulle desuden have arbejdet den dag, hvor sygefraværet begyndte, dvs. den 16. oktober 2019.

Vi er i den forbindelse opmærksomme på, at kommunen den 25. november 2019 har noteret sig, at du ikke var på arbejde dagen før din første fraværsdag.

Vi lægger dog vægt på, at det modsatte fremgår af den fremsendte vagtplan, den fremsendte korrespondance med din arbejdsgiver, din anmodning om sygedagpenge samt kommunens journalnotat af den 29. november 2019.

Vi lægger i forlængelse heraf vægt på oplysningerne i indkomstregisteret. Det fremgår heraf, at du i perioden fra den 9. september 2019 til den 6. oktober 2019 har haft 152 løntimer hos din arbejdsgiver.

Du var dermed på arbejde dagen inden, at du blev syg, og du skulle desuden have været på arbejde den dag, hvor sygefraværet begyndte. Du havde derudover arbejdet mere end 74 timer inden for de seneste otte uger hos din arbejdsgiver. Du opfyldte dermed det særlige beskæftigelseskrav i forhold til din arbejdsgiver som løsarbejder.

Sygedagpenge fra kommunen

Sygedagpenge fra kommunen forudsætter, at du opfyldte beskæftigelseskravet i forhold til kommunen.

Ved vurderingen af, at du var i en aktuel beskæftigelse ved din sygemelding fra den 16. oktober 2019, lægger vi vægt på, at du ifølge din vagtplan var på arbejde den 15. oktober 2019 og skulle have arbejdet den 16. oktober 2019. Du var dermed i en aktuel beskæftigelse.

Vi lægger i forlængelse heraf vægt på, at du ifølge indkomstregisteret har haft mindst 40 løntimer hver måned i april, maj, juni, juli, august og september i år 2019.

Du har derfor været tilknyttet arbejdsmarkedet i mindst 240 timer inden for de seneste seks afsluttede kalendermåneder forud for din første fraværsdag og i mindst fem af disse måneder været beskæftiget i mindst 40 timer i hver måned. Du opfyldte derfor beskæftigelseskravet over for kommunen.

Udbetaling af sygedagpenge

Idet du var ansat som løsarbejder, var din tilknytning til din arbejdsgiver afbrudt på de dage i otte ugers perioden, hvor du ikke havde planlagte vagter. Derfor kunne du ikke opfylde det almindelige beskæftigelseskrav i forhold til din arbejdsgiver.

Da du alene opfyldte det særlige beskæftigelseskrav som løsarbejder i forhold til din arbejdsgiver, skulle kommunen ikke overtage udbetalingsforpligtelsen i arbejdsgiverperioden efter sygedagpengelovens § 31.

Din arbejdsgiver skal alene udbetale løn under sygdom eller sygedagpenge i de arbejdsgiverperioden for de dage, hvor du ved sygefraværets start havde planlagte vagter. Vi henviser til vejledning nr. 9300 af 25. juni 2008 om sygedagpenge, punkt 31.2, som ændret ved cirkulære nr. 9298 af 23. juni 2009 om ændring af vejledning om sygedagpenge.

Vi vurderer derimod, at kommunen efter sygedagpengelovens § 33 skal udbetale sygedagpenge for de dage i arbejdsgiverperioden, hvor du ikke havde planlagte vagter.

Efter udløbet af arbejdsgiverperioden, skal kommunen udbetale sygedagpenge.

Om reglerne

Efter reglerne er det en betingelse for ret til sygedagpenge, at beskæftigelseskravet er opfyldt.

En lønmodtager, som ikke får udbetalt fuld løn under sygdom, har ret til sygedagpenge fra arbejdsgiveren i 30 kalenderdage fra første fraværdsdag. Retten er betinget af, at lønmodtageren på første fraværdsdag har været ansat uafbrudt i de seneste otte uger før fraværet hos den pågældende arbejdsgiver og i denne periode har været beskæftiget hos arbejdsgiveren i mindst 74 timer.

Hvis lønmodtageren tidligere har været beskæftiget hos den nuværende arbejdsgiver og den samlede beskæftigelse hos denne udgør mindst 74 timer inden for de seneste otte uger, gælder kravet om uafbrudt ansættelse ikke. Retten til sygedagpenge fra arbejdsgiveren er i så fald betinget af, at lønmodtageren er i arbejde hos denne på den dag, hvor sygdommen indtræder, eller at lønmodtageren var på arbejde sidste arbejdsdag før første fraværdsdag og skulle have været på arbejde den dag, hvor sygefraværet begynder.

Beskæftigelseskravet i forhold til kommunen kan opfyldes ved, at den pågældende er i beskæftigelse og har været beskæftiget i mindst 240 timer inden for de seneste seks afsluttede kalendermåneder forud for første fraværdsdag og i mindst fem af disse måneder har været beskæftiget i mindst 40 timer i hver måned, samt ikke har ret til sygedagpenge fra arbejdsgiveren for samme periode og beskæftigelsesforhold.

Retten til sygedagpenge fra kommunen indtræder fra lønmodtagerens første fraværdsdag eller fra lønmodtagerens første fraværdsdag efter, at retten til sygedagpenge fra arbejdsgiveren efter kapitel 10 eller udbetaling af løn fra arbejdsgiveren er ophørt.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på Ankestyrelsens hjemmeside.